

TOTALITNÍ TRADICE V ČESKÉ POLITICE

Jan Holzer

Havelkova otázka, zda v českých zemích, resp. v Československu existovala po roce 1939 totalitní éra, inspirovala autora k úvahám o tom, jak se komunistická moc mohla v Československu tak lehce prosadit. Totalitní charakter tohoto systému je pro něj přitom mimo diskusi. Skutečnost, že česká společnost kladla vůči komunismu tak malý odpor a nemá žádné plošné negativní vzpomínky na komunistické období, odvozuje Holzer od specifických tradic českého chápání politiky. To popisuje jako v 19. století vzniklý sklon vnímat politiku jako realizaci určitých morálních a národních imperativů a odmítat otevřené vyjednávání o protikladných společen-

ských zájmech na úkor národní jednoty. Česká společnost navíc dvakrát (po roce 1918 a po 1945/48) radikálně změnila svůj hodnotový a výkladový systém. Autor proto vyzývá k interdisciplinárnímu vědeckému rozboru tradic české politiky – mimo jiné na základě argumentu, že jen tak je možné zažehnat nebezpečí návratu totalitarismu.